

Пољопривредне
саветодавне и
стручне службе
Републике Србије

The Republic of Serbia
Ministry of Agriculture,
forestry and water management

Република Србија
Министарство пољопривреде,
шумарства и водопривреде

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца и пољопривредних произвођача за територију Републике Србије без АП Војводине

Модул 13: Производња сиркова као одговор на
климатске промене

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца
и пољопривредних произвођача

Др Владимир Сикора

Сирак и стресни услови

www.ifvcns.rs

www.nsseme.com

vladimir.sikora@ifvcns.ns.ac.rs

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца
и пољопривредних произвођача

На шта се треба припремити.

Балкан ће бити топлији за око 2 °C до средине века.

Лета ће бити топлија и сувља.

Екстремни временски догађаји биће чешћи.

Биће мање снега и више проблема са водом и пољопривредом.

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца
и пољопривредних произвођача

Како одговорити на изазове

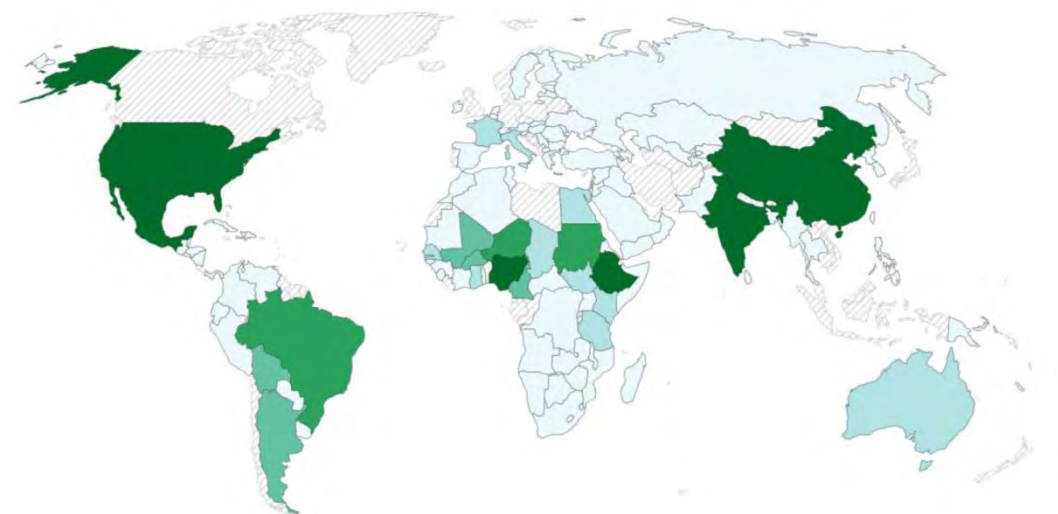
- Толерантност према стресу
- Укључивање у плодоред
- Без специјалне механизације
- Мањи захтеви према квалитету земљишта
- Ниже потребе за храњивим материјама

Зашто је сирак добар избор

- Пета житарица вету гајена на преко 40 милиона хектара
- Тропско порекло

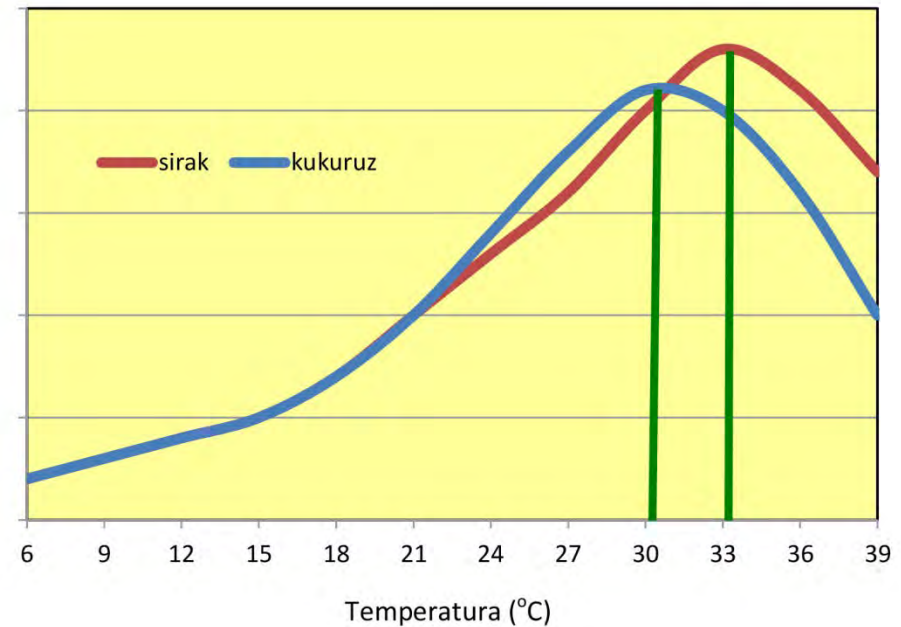
		Мха	%
Африка	Нигерија, Судан,...	30,75	69,5
Америка	УСА, Бразил, Аргентина,...	6,43	14,5
Азија	Кина, Индија,...	5,96	13,5
Оцеанија	Аустралија,...	0,78	1,8
Европа	Француска, Италија, Мађарска, Русија, Украјина,...	0,34	0,8

По чему је сирак специфичан

- Изражена толерантност према стресу
- Релативно мале потребе за водом

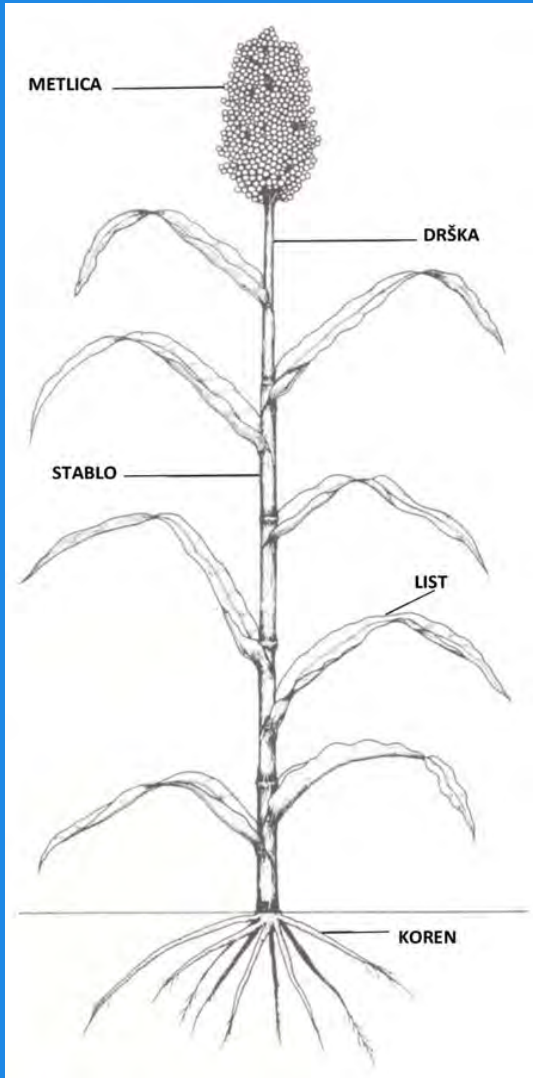

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца
и пољопривредних произвођача

Физиолошке предиспозиције толерантности

- Добро развијен коренов систем
- Мали ЛАИ (индекс лисне површине)
- Мали транспирациони коефицијент
- Стање дорманције током стреса

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца
и пољопривредних произвођача

Физиолошке предиспозиције толерантности

- Сазревање на зеленој биљци („staygreen“ реакција)
- Дебљи епидермис и воштана повлака
- Преко 80% самооплодње
- Растресита терминална метлица

Обука и усавршавање пољопривредних саветодаваца
и пољопривредних произвођача

Какве сиркове познајемо

- Дивљи сирак (*Sorghum halepense*)
- Гајени сирак (*Sorghum bicolor*)

АГРОНОМСКИ ТИПОВИ ГАЈЕНОГ СИРКА

- Крмни сирак
- Силажни сирак
- Сирак за метле (метлаш)
- Сирак за зрно (зрнаш)
- Сирак за биомасу
- Сирак шећерац
- Суданска трава

